

Eksterordinara : li okupis gravan postenon, dank'al ~aj kapabloj ; en momento de ~a sincereco. ~e (abs). En ~a maniero ; per, pro ~o. ~e de. Kun ~o de, ~(ant)je... (akuz.) : ~e de ti, ĉiuj estis ĝojaj ; li pardonis al ĉiuj, ~e de sia filo (aŭ ~e sian filon). Kp KROM, EKSTER, EKSKLUZIVE, FLANKELASI. ~e se. Krom se ; sed ne se : mi venos, ~e se pluvas. **Sen**~e. Nepre, absolute ; ne farante, ne havante ~on.

* **Esenco.** 1 Tio, kio konsistigas la propran naturon de io : bruo potenca, nula ~o Z ; homo estas laŭ sia ~o sociema estaĵo ; mi ne tute klare komprenis la ~on de via demando Z ; la tuta ~o de lingvo estas bazila antaŭ ĉio sur interkonsento Z ; la ~o k celo de niaj kongresoj Z. Vd **ŜANGI**. 2 Ĉefaj, plej gravaj ecoj de io : al homo, kiu ne konas la ~on de la muziko, ŝajnas ke nenio estas pli facila ol ludi fortepianon Z ; la diferenco de la lingvoj prezentas la ~on de la diferenco de la nacioj Z (Kp **PRINCIPO**). 3 Densigita eliraĵo el iuj substancoj ordinare bonodoraj aŭ aromaj : naturaj (roza, citrona ktp) aŭ artefaritaj ~oj. ~a. 1 Konsistiganta la propran naturon de io : ~aj karakteroj de ia speco ; ~aj elementoj de ŝtono. 2 Estanta plej grava en io : la ~a devo de homo estas vivi laŭ la racio ; problemo ne~a Z ; estas ~e aĝi kun rapideco (Kp **PRECIPA**, **FUNDAMENTA**).

* **Eskadro.** Aro da militŝipoj sub komando de admiralo.

eskadrono Z. Parto de kavaleria regimento, komandata de oficiro havanta rangon inter kapitano k subkolonelo ; skadr(on)o.

eskapi (x). Sukcese eviti per forkuro : ~i ion, de io, el io.

eskarpo Z ☉. Interna tera aŭ masonaja deklivo de fosaĵo aŭ fortikaĵo. **Kontraŭ**~o. La ekstera deklivo de fosaĵo aŭ fortikaĵo.

Eskorti (tr). Akompani iun por lingardi, helpi, honori ; akompani kaptiton por malhelpi lin forkuri : princo ~ita de sia gardio ; la policianoj ~is la arestilojn. ~o. ~antaro.

esotera Z ☿. Intime, aparte instruata al la adeptoj : la ~a doktrino de Aristotelo. **Mal**~a. Publike al ĉiuj instruata.

* **Esperi** (x). Kredi, ke tio, kion oni deziras, realiĝos : ~i venkon, feliĉon, heredaĵon ; ~i ion, al io, pri io ; ~i al iu Z (fidi al iu por la realigo de deziro) ; ~i ion de iu ; ~i ricevi pagon ; mi ~as, ke vi venos (aŭ : ke vi venu), ke ni sukcesos, ke nia voko ne restos vana Z ; li ~is, ke ili sukcesus. Kp FIDI, ATENDI, ANTAŬVIDI, DEZIRI, SOPIRI. ~o. 1 Ago ~i : meli sian ~on sur ; perdi ~on ; ~o logas, ~o mensogas Z ; ~o panon ne donas Z. 2 ~ataĵo : doni grandajn ~ojn ; detrui, vanigi ~on. 3 Persono aŭ afero pri kiu oni multe ~as : lia filo estas lia sola ~o Z. ~eble. Laŭ tio, kion oni povas ~i : ~eble li venos. ~iga. Donanta ~ojn, promesplena, bonaŭgura : ~iga florado, debuto ; mult~iga infano. **Mal**~i (tr). Tute perdi ~on : mi mal~is pri mia savo (Vd **PESEMISMO**). **Mal**~igi, **sen**~igi. Senigi je ~o.

Esperanto. Lingvo internacia kreita de Zamenhof en 1887. ~isto. Persono, kiu scias k uzas ~on. ~isteco Z. Scio k uzado de ~o. ~ismo Z. 1 Penado disvastigi en la tuta mondo la uzadon de lingvo neŭtrale homa Z. 2 Dirmaniero speciala al ~o : tiu formo jam de tre longe uzata fariĝis ~ismo Z.

* **Esplori** (tr). Zorge peni por precize ekkoni ion per ekzameno, observo aŭ eksperimento : ~i aferon, fenomenon, mal-sanulon, akuzilon ; al ĉevalo donacita oni buŝon ne ~as Z ; ĉiunokte la fiŝkaptisto rigarde ~as la aspekton de l' ĉielo B ; ~i nekonatan landon ; ~i, kion kaŝas la koro de knabino ; por fremda koro ne ekzistas ~o Z (Vd **ABISMO** 3) ; ~a komitato ; ~ema rigardo. Kp **ENKETI**, **STUDI**, **SIN** **INFORMI**, **SERĈI**, **EKZAMENI**, **SONDI**.

* **Esprimi** (tr). Montri sian penson aŭ senton per paroloj, gestoj aŭ aliaj aŭdeblaj aŭ videblaj signoj : se mi volas ~i direkton, mi uzas akuzativon Z ; liaj rigardoj ~is teruron ; ~i koran dankon Z, sian favoron Z, opinion, deziron, ĝojon, kontentecon, doloron (Kp **ELDIRI**). ~o. 1 Montro de penso aŭ sento per paroloj aŭ gestoj : malĝoja ~o kuŝis sur ŝia frunto. 2 Dirmaniero : tiu ~o estas malklara, internacie nekomprenebla.

* **Esti** (ntr). 1 Verbo esprimanta la ekziston : mi pensas, do mi ~as ; Dio diris : ~u lumo Z ; la homo konsideru tion,